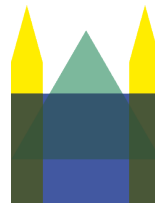
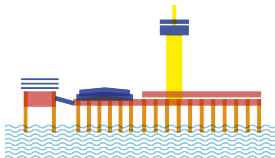

Jaarverslag 2024

Platform STAD

In gesprek over de stedelijke ontwikkeling van Den Haag

Inhoud

Terugblik 2024 – Samen werken aan Den Haag	3
1. Over Platform STAD	4
2. Programma 2024 op hoofdlijnen	5
3. Programma 2024 uitgevoerde activiteiten	7
4. Communicatie.....	19
5. Partners	22
6. Financiën.....	22

Terugblik 2024 – Samen werken aan Den Haag

In 2024 heeft Platform STAD op 20 bijeenkomsten weer een breed samengestelde groep van bewoners, beleidsmakers, experts, marktpartijen en maatschappelijke partners ontvangen. Daarbij hebben we zo'n 700 deelnemers met elkaar laten kennismaken en elkaar laten inspireren.

Specifiek zijn we er trots op dat we ruim 30 woningzoekende deelnemers van allerlei achtergronden, leeftijden en huidige woonsituatie bijeen hebben gebracht voor een STADgesprek over de concept Woonvisie. Deze deelnemers hebben we via gerichte pitches voor groepsbijeenkomsten als het Danspaleis of een ontbijt voor ouderen benaderd. Het zijn allemaal mensen die in eerste instantie niet naar klassieke inspraakavonden en raadsessies komen, maar die wel interesse hebben om een keer mee te denken en aanbevelingen te doen. Vooraf vroeg dit tijd, vasthoudendheid en vooral de oprechte wens om hen aan tafel te krijgen, en dit leidde tot heel prettige en inhoudelijke avond.

Het brede netwerk is ook specifiek uitgenodigd voor een tweede brainstormsessie over de Omgevingsvisie, follow up van een eerdere sessie in 2023. En tot slot is verbinding gelegd tussen de leden van de Haagse Vastgoedkring en een drietal creatieve broedplaatsen tijdens een STADsafari.

In 2024 hebben we nadrukkelijk aandacht besteed aan de bestaande stad. Zo heeft Platform STAD een nieuwe werkvorm geïntroduceerd, de STADschouw. Deelnemers hebben met hulp van liverecensies door deskundige recensenten het gebied De Resident, onder de loep genomen. Basis vormt de bestaande stedenbouw en architectuur in dit gebied. Deze worden positief-kritisch bekeken en besproken. De bestaande stad vormde ook het decor van derde HOP, onze Haagse Openbare Ruimte prijs.

De inspanningen om ons via onze communicatiekanalen breder te presenteren, hebben geleid tot een groei van zo'n 2.000 websitebezoekers naar ruim 16.000 in totaal. En een toename van ruim 3.500 weergaven op LinkedIn (naar 23.800).

Op het vlak van de bedrijfsvoering is er in 2024 in een ingrijpende aanpassing van de ICT infrastructuur, het inwerken van een nieuwe boekhouder en loonadministratie, en het starten met een herijking van onze communicatiestrategie. De personele bezetting is na een aantal wisselingen in 2022 en 2023, in 2024 op sterkte met een vaste kern van drie medewerkers.

Bram Heijkers - Directeur Platform STAD

1. Over Platform STAD

Doel

Platform STAD organiseert het onafhankelijke & publiek-professionele gesprek over de stedelijke ontwikkeling en architectuur van Den Haag. We agenderen, stellen vragen en activeren kennis. We geven een impuls aan de ontwerpcultuur in Den Haag en zorgen dat nieuwe inzichten landen in de stad en beweging creëren. En we brengen met onze activiteiten diverse mensen en partijen samen: bewoners, ambtenaren, ontwikkelaars, ondernemers, onderzoekers, ontwerpers, bouwers.

Werkvormen

In 2024 heeft Platform STAD daarvoor de volgende werkvormen ingezet:

1. *STADgesprekken*: publiek toegankelijke bijeenkomsten die een Haagse opgave uitdiepen met professionals, ontwerpers, ambtenaren, bewoners en marktpartijen
2. *STADconsults*: inhoudelijke expertmeetings met circa 15 genodigde ambtenaren, architecten, ontwikkelaars, beleggers en deskundigen uit of juist van buiten Den Haag
3. *STADateliers*: ontwerpmanifestaties waarin ervaren ontwerpers en andere experts in ontwerpend onderzoek nieuwe ideeën genereren voor Haagse locaties
4. *STADpartnerbijeenkomsten*: besloten inhoudelijke bijeenkomsten met STADpartners en gemeentelijke vertegenwoordiging, die publiek-private samenwerking bevorderen
5. *STADschouw*: publiek toegankelijke bijeenkomsten waarbij deelnemers een gebied bezoeken en aansluitend een live-recensie volgt door enkele professionals
6. *STAD in Onderzoek*: publiek toegankelijke bijeenkomsten waar een onderzoeker en een ervaringsdeskundige waardevolle tips en aanbevelingen uit eerder onderzoek naar stedelijke ontwikkeling opnieuw onder de aandacht brengen met als doel te voorkomen dat betrokkenen steeds opnieuw het wiel uitvinden
7. *STADsafari*: een tocht langs een aantal aansprekende of opvallende locaties, gevolgd door een gesprek over specifieke deelaspecten als ontwerp, proces of inspiratie
8. *De HOP (Haagse Openbare Ruimte prijs)*: prijsuitreiking met een juryprijs en publieksprijs voor nieuw ingerichte openbare ruimtes.

De resultaten van onze activiteiten worden openbaar gemaakt en zijn zichtbaar in de (online) lokale en landelijke media met diverse blogs, artikelen en mediaoptredens.

Platform STAD bereidt haar bijeenkomsten inhoudelijk gedegen voor, nodigt de sprekers uit, zorgt voor de organisatie en de communicatie. Ook de gespreksleiding wordt in eigen hand gehouden.

Partners

Platform STAD werkt daarbij samen met meerdere partijen uit Den Haag. In 2023 waren dat onder andere diverse samenwerkingsverbanden van actieve Haagse bewoners en ondernemers, de gemeenteraad en bestuurders en ambtenaren van de gemeente Den Haag, de Platform STADpartners (8 marktpartijen en 2 corporaties), de Haagse Vastgoed Kring, het culturele Den Haag Spreek netwerk en maatschappelijke instellingen. Meer over de partners is opgenomen in hoofdstuk 5 van dit Jaarverslag.

Financiering

Het budget van de onafhankelijke stichting Platform STAD is samengesteld uit een subsidie van de gemeente Den Haag, de financiële bijdrage die de Platform STADpartners jaarlijks doen, opdrachten en (onderzoeks-)fondsen zoals het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie.

Doelgroepen

In het behalen van haar doelstellingen richt Platform STAD zich voornamelijk op:

- Bewoners, ondernemers en belanghebbenden, initiatief- en projectgroepen op het gebied van stedelijke ontwikkeling
- Professionals en bestuurders die werkzaam zijn bij stedelijke stakeholders als corporaties, ontwikkelaars en ontwerpers
- Ambtenaren, raadsleden en bestuurders van lokale, regionale, provinciale en rijksoverheden
- Onderzoekers en adviseurs, studenten en medewerkers/docenten van stedelijke opleidingen en kennisinstellingen

Bestuur en organisatie

Platform STAD is een stichting met een bestuur op afstand. Het bestuur bestaat uit:

- Gemma Smid-Marsman (voorzitter), gemeente Dordrecht
- Bregit Jansen (penningmeester), Haag wonen
- Edward van Dongen (secretaris), ERA Contour
- Jeroen Geurst, Geurst en Schulze Architecten (algemeen bestuurslid)

Platform STAD werd in 2024 geleid door directeur Bram Heijkers. Daarnaast waren werkzaam de programmamakers Iris Nibbering en Mariëlle van Loon. De vaste medewerkers waren in 2024 werkzaam voor 1,74 fte. Daarnaast is op freelancebasis samengewerkt met onder andere Sandra Schluchter voor de HOP en Emma de Ruiter (verslaglegging STADgesprek Groen).

2. Programma 2024 op hoofdlijnen

Platform STAD programmeert jaarlijks diverse activiteiten die deels meerjarig zijn en deels gericht zijn op het specifieke werkjaar. Inhoudelijke programmakeuzes zijn gebaseerd op eigen ervaringen van bestuur en de organisatie van Platform STAD, de inbreng door het jaar heen van diverse netwerkpartners en specifieke afstemming met bijvoorbeeld de STADpartners, de klankbordgroep en een ontbijt met raadsfracties.

De daaruit volgende jaarprogrammering wordt vervolgens zo concreet mogelijk nageleefd. Waarbij onderdelen soms komen te vervallen of vooruit worden geschoven omdat andere onderwerpen onverwacht actueler worden, samenwerkingsverzoeken van partners binnenkomen of activiteiten zo succesvol zijn dat ze om een vervolg vragen om de resultaten nog een verdieping te geven.

Uitgangspunt vormt de fysieke inrichting van de stad maar vervolgens worden relevante sociale, culturele, economische en ecologische factoren meegenomen. Zo ontstaat steeds een integraal perspectief op de stad. We werken daarbij zoveel mogelijk vanuit drie perspectieven:

1. STADsontwerp

Het ontwerp van de fysieke stad vormt een belangrijke basis voor de ervaren identiteit, ruimtelijke kwaliteit, aantrekkelijke leefomgeving en het functioneren van de stad Den Haag.

2. STADsleven

Vervolgens wordt in een stad samengeleefd, gewoond, gewerkt en gerecreëerd. Hoe doen we dat (idealiter) in Den Haag, de stad van recht en Vrede?

3. STADstromen

Tot slot functioneert een fysieke, levendige stad alleen als er voldoende energie, water en vervoer door heen stromen, en creëert ze reststromen die hergebruikt of afgevoerd moeten worden.

In het Jaarplan 2024 is aangegeven dat Platform STAD in 2024 uit haar basisprogramma 15 activiteiten organiseert en 2 uit 2023 overlopende STADgesprekken. Meer specifiek:

Basisprogramma jaarplan 2024	<ul style="list-style-type: none"> - 6 STADgesprekken - 2 STADconsults - 1 STADatelier - 2 STADschouwen - 2 STAD in Onderzoek - 1 HOP - 1 STADverkenning
Bestemmingsreserve 2023	<ul style="list-style-type: none"> - 1 STADgesprek Haagse experimenten à la SEV - 1 STADgesprek rol ontwerpers

Daarnaast is de mogelijkheid opengehouden om opdrachten aan te nemen wanneer die voldoende onafhankelijk kunnen worden uitgevoerd en de thematiek aansluit bij die waarmee Platform STAD zich bezighoudt.

Inhoudelijk zijn een aantal van de in het Jaarplan voorgestelde activiteiten uitgevoerd, te weten de STADgesprekken Participatie #2; Leve de auto; Vergroening, de eerste van de beoogde twee STAD in Onderzoek-sessies,

De opbrengsten van die sessies worden in het volgende hoofdstuk weergegeven.

Een aantal beoogde activiteiten zijn om diverse redenen niet doorgedaan. Zo is het STADgesprek over de eerste 200 dagen van het Team stadadviseurs niet doorgedaan omdat het team pas in het najaar van 2024 van start is gegaan. Beoogde bijeenkomsten over de Haagse leegstand, de rol van ontwerpers en de positie van kwetsbare groepen zijn niet doorgedaan vanwege een mix aan factoren als onvoldoende heldere focus, beleefde urgentie in het netwerk of het feit dat andere onderwerpen urgenter bleken. Zo is er wel een tweede (eerste in 2023) STADgesprek georganiseerd over de Omgevingsvisie. Het thema van het ruimtebeslag van de energietransitie is meegenomen in het STADgesprek over de Haagse ondergrond.

Ook was een STADatelier/ontwerplab gepland over de lange lijn NW-ZO. Na een aantal gesprekken met de gemeente is besloten dat hiervoor onvoldoende draagvlak was. Daarop is in het najaar een STADatelier over een ander onderwerp uitgewerkt. Tijdsdruk en volle agenda's van de genodigde ontwerpers hebben ertoe geleid dat dit atelier qua uitvoering naar begin 2025 is doorgeschoven.

Medio het jaar is ervoor gekozen een STADgesprek 'in te ruilen' voor een STAD in Onderzoek. De gedachte daarachter was dat daarmee een complete reeks ontstaat met respectievelijk aandacht voor de sociaal-maatschappelijke, fysiek-ruimtelijke en procesmatige terugblik op waardevolle lessen uit de Vogelaarwijkenaanpak. ...

De nieuwe formule van de STADschouw kostte meer tijd dan verwacht, waardoor de eerste schouw pas in het najaar plaatsvond. Gezien de benodigde tijd voor evaluatie en benaderen van een aantal

nieuwe recensenten voor de tweede schouw, is de uitvoering van de tweede schouw doorgeschoven naar maart 2025.

En tot slot is veel voorwerk verricht voor de STADverkenning (werktitel *Van diepgroen tot levendige plint*) maar is de daadwerkelijke uitgave van een publicatie naar 2025 geschoven. Belangrijke reden is dat bureau en bestuur in najaar 2024 gedurende drie sessies een herijking van de communicatiestrategie hebben uitgevoerd. Op basis daarvan is het concept van een STADcahier uitgewerkt. Daarnaast bleek dat op enkele onderdelen van de beoogde inhoudsopgave van het cahier nog extra inhoud nodig was. Die wordt begin 2025 opgehaald.

Tot slot heeft Platform STAD in 2024 een opdracht aangenomen om een platform of programmaraad (vorm nader te bepalen) te initiëren die als doel heeft de bewustwording van de Haagse circulaire economie bij een brede groep belanghebbenden onder de aandacht te brengen. Een eerste activiteit in dit kader was een STADconsult rondom urban mining. In 2025 volgen nog een aantal activiteiten.

Bij het opzetten van deze reeks heeft Platform STAD bestaande contacten weer aangehaald met de Economic Board, VNO/NCW, MKB, Omniversum en Duurzaam Den Haag. In 2025 worden meerdere organisaties aangehaakt.

3. Programma 2024 uitgevoerde activiteiten

Platform STAD organiseerde in 2024 de volgende activiteiten:

Activiteiten en aantallen deelnemers Platform STAD 2024		
Datum	Activiteit	Aantal deelnemers
31 jan.	STADgesprek Haagse experimenten à la de SEV	> 60
5 feb	Partnerbijeenkomst #11 over mobiliteitshubs	13
4 mrt.	STADgesprek Leve de auto	53
22 apr.	STADconsult stem woningzoekenden t.b.v. de Woonvisie	35
13 mei	STAD in onderzoek #1 Sociaal-fysieke aanpak	45 (± 85 aanmeldingen)
24 juni	STADgesprek Participatie #2	72
26 juni	STADgesprek Omgevingsvisie	45 (± 80 aanmeldingen)
11 sep.	STADschouw #1 De Resident	35 (66 aanmeldingen)
16 sep.	<i>Klankbordgroep t.b.v. Jaarplan 2025</i>	
25 sep.	<i>Ontbijt met commissie Ruimte, Gemeenteraad</i>	
25 sep.	Partnerbijeenkomst #12 over Wonen voor gelijkgestemden	14
21 okt.	Partnerbijeenkomst #13 over samenwerking rondom publiek gesprek sted. ont. DH	10
22 okt.	<i>Klankbordgroep DSO t.b.v. Jaarplan 2025</i>	
23 okt.	HOP prijsuitreiking	52
24 okt.	STADgesprek Duik in de Haagse ondergrond	27
15 nov.	STADconsult ACOR en stadmakers	± 15

21 nov.	STADsafari broedplaatsen met Haagse Vastgoedkring	± 45
26 nov	STADgesprek Meer kwaliteit en kwantiteit voor het Haagse groen	34 (41 aanmeldingen)
28 nov.	STADgesprek Ontwerpen voor ontmoeting	109
9 dec.	STADconsult Urban Mining	17

Aan de activiteiten namen in totaal een kleine 700 experts en bezoekers deel. Opvallend was de relatief grote no-show (tot bijna 50%) bij enkele activiteiten. Navraag bij potentiële bezoekers leert dat velen een (té) groot aanbod van activiteiten ervaren. Een geregelde opmerking is: “Ik kan als ik wil iedere avond naar wel 2 of 3 bijeenkomsten”.

Platform STAD reageert hier onder andere op door in 2025 meer te sturen op alternatieve, actievere werkvormen zoals bijvoorbeeld de STADschouw in plaats van sec een lezing/gesprek over stedenbouw te organiseren. Om zo niet alleen inhoudelijk maar ook in de vorm aantrekkelijk en onderscheidend te zijn in vergelijking met andere Haagse programmeurs. Ook zetten we steeds in op meer samenwerking met andere organisaties en evenementen, waar we elkaar kunnen aanvullen. Een voorbeeld hiervan is de combinatie van het STADgesprek *Ontwerpen voor ontmoeting* met de NAI-boekpresentatie van het gelijknamige boek.

Inhoudelijk leverden de activiteiten in 2024 een breed scala aan uitkomsten en aanbevelingen op:

STADgesprek *Ruimte voor experiment!*

Wanneer: 31 januari 2024, locatie Stichting Ruimtevaart, [link aankondiging>](#)

Sprekers: Iris Schutten en Erik de Jong ([Energiekas](#)), René Scherpenisse (directeur van Tiwos (Tilburgse Woonstichting), voormalig directeur SEV), Arno Segeren (senior beleidsmedewerker economie gemeente Den Haag) en Paul Kersten (adviseur maatschappelijk vastgoed gemeente Den Haag).

Deelnemers: 60

Inhoud: Haagse stadmakers, buurtinitiatieven, ontwikkelende partijen, corporaties en de gemeente Den Haag zelf geven regelmatig aan op zoek te zijn naar experimenteerterruimte. Letterlijk in de vorm van plekken en panden; Figuurlijk in de vorm van regelvrijheid, kennisdeling of stimuleringsbudgetten. Hoe is dat optimaal mogelijk te maken? Platform STAD nodigde René Scherpenisse van de SEV (Stichting Stuurgroep Experimenten Volkshuisvesting) uit om over de organisatie en werkvormen te delen en tips te geven. Daarna ging René met de initiatiefnemers van de Haagse Energiekas en de deelnemers in gesprek over de mogelijkheden van een SEDH: Stuurgroep Experimenten Den Haag. Hieruit volgen een reeks aanbevelingen, zoals het kiezen van drie of vier thema's; een bescheiden budget beschikbaar maken voor initiatiefnemers om een onderbouwde experimenteeraanvraag op te stellen; neem in de Omgevingsvisie een experimenteerartikel op om deze manier van werken vast te leggen.

Organisatie: Platform STAD

Resultaat: [link naar de uitkomsten>](#)

STADpartner bijeenkomst (besloten), Mobiliteitshubs

Wanneer: 5 februari 2024, De Besturing

Deelnemers: **Annemarie Jol** (AM), **Bart Snijders** (Stebru), **Edward van Dongen** (ERA Contour), **Max Jelenevski** (Staedion), **Dennis Koens** (Syntrus Achmea Real Estate), **Bas Hijmans** (Heijmans), **Job Posner** (Synchroon), **Kirsten Dubbelman** (Haag Wonen), **Mirjam Nielsen** (BDP Ontwikkeling), **Theo Rook** (Van Wijnen), **Arjen Kapteijns** (wethouder Energietransitie, Mobiliteit, Grondstoffen & stadsdeel Centrum) en **Zilla De Jong Kortleven** (afdeling Mobiliteit gemeente Den Haag, DSO).

Inleiders: **Robert Boshouwers** (Rebelgroup) en **Robert Medenblik** (Hubbel, VNO-NCW)

Inhoud: In gesprek over de concrete uitvoering van de Haagse mobiliteitstransitie. Binnen deze brede opgave gingen twee inleiders dieper in op het concept van een mobiliteitshub, op deelvervoer en op stadsdistributie op het schaalniveau van complexen en de straat/ buurt. Vervolgens stond de hoe-vraag centraal, met name rondom de fysiekruimtelijke aspecten van de transitie en de drie hierboven genoemde onderwerpen. Welke rollen kunnen de STADpartners, de gemeente en andere partijen als ondernemers of vervoerders hierin nemen en wat kunnen/mogenze van elkaar verwachten? Stel dat iedereen 10% flexibiliteit inbouwt in de eigen inzet en aanpak, waar liggen dan de kansen?

STADgesprek Leve de auto!

Wanneer: 4 maart 2024, locatie Julianakerk, [link aankondiging>](#)

Sprekers: **Walter Dresscher** (stadmaker en oprichter DEEL), **Jonathan Weegink** (senior adviseur publiekszaken ANWB), **Adeel Mahmood** (gemeenteraadslid DENK), **Jelle Meinesz** (gemeenteraadslid Hart voor Den Haag) en **Maarten de Vuyst** (gemeenteraadslid GroenLinks).

Deelnemers: 53

Inhoud: Hoe kan het autoverkeer zich de komende 20 jaar optimaal organiseren in relatie tot mobiliteit van andere groepen, ruimte voor groen en voorzieningen, veiligheid en duurzaamheid? Wees je als betrokkene allereerst bewust van de noodzaak om aandacht te geven aan oplossingen voor zowel de *stilstaande* als de *rijdende* auto. Alleen aandacht voor een van de twee leidt tot onvoldragen oplossingen. Werk vervolgens een glijdende schaal uit van *need to have* naar *nice to have* voor diverse typen automobilisten en neem die nadrukkelijk(er) mee in beleidsmatige en ruimtelijke keuzes. Accepteer dat een aantal auto's en busjes verder van de woning moeten worden geparkeerd en maak veel slimmer gebruik van bestaande parkeergarages die in 24 uur vaak maar voor 50% of minder worden gebruikt. Een slim georganiseerde stadslogistiek kan een grote bijdrage leveren aan het terugdringen van problemen rondom de rijdende auto doordat opstoppingen worden verminderd. Deel meer kennis over de financiële kant van (deel)autobezit en gebruik deze om keuzes van automobilisten te beïnvloeden. En leer van goede voorbeelden uit andere steden, zoals San Sebastian en Groningen.

Organisatie: Platform STAD

Resultaat: [link naar de uitkomsten>](#)

STADgesprek Woningzoekenden

Wanneer: 22 april 2024, locatie The Social Hub

Sprekers: **Martijn Balster** (Wethouder Volkshuisvesting, Wijken, Welzijn en Zuidwest), af **Vivianne van Liebergen** (gemeente Den Haag) en **Douwe Wielenga** (projectleider bij de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rli) en zelfstandig adviseur op het gebied van wonen en duurzaamheid).

Deelnemers: 35

Inhoud: Hoe gaan we er de komende jaren voor zorgen dat in Den Haag voor iedereen een betaalbare en geschikte woning is? Voor velen is het een uitdaging om een geschikte en betaalbare koop- of huurwoning te vinden. Om hiervoor oplossingen te bieden, werkte de gemeente Den Haag in de periode waarin het STADgesprek plaatsvond aan een nieuwe woonvisie waarin een aantal ambities vast werden gelegd. Die visie was toen voor 90% uitgewerkt. Toch bleef de vraag hangen of er voldoende woningzoekenden betrokken waren bij de visievorming, met name uit drie doelgroepen: Starters, senioren en gezinnen met een middeninkomen. Die groepen voor wie het extra moeilijk is om het juiste aanbod te vinden.

Aan omstreeks dertig woningzoekenden- en vertegenwoordigers van woningzoekenden uit deze doelgroepen werd gevraagd om vanuit hun ervaring mee te praten over de uitdagingen bij het vinden van een goede en betaalbare Haagse woning en over de bijdrage die de gemeente daaraan kan leveren met de Woonvisie die ze momenteel maakt. Wat zijn hun wensen? Welke kansen en uitdagingen worden gezien?

Organisatie: Platform STAD i.s.m. gemeente Den Haag

Resultaat: [link naar de uitkomsten>](#)

STAD in onderzoek #1. Advies Stad en Stijging: Sociale stijging als leidraad voor stedelijke vernieuwing

Wanneer: 13 mei 2024, locatie The Social Hub, [link aankondiging>](#)

Sprekers: **Arnold Reijndorp** (stadssocioloog en emeritus-hoogleraar UVA) en **Marlijn Lodewijks** (senior procesmanager gemeente Breda, directielid Van Wijnen Breda).

Deelnemers: 45 (85 aanmeldingen)

Inhoud: Zo'n twintig jaar geleden werd tijdens de grootschalige aanpak van de Vogelaarwijken veel onderzoek gedaan naar geslaagde stedelijke vernieuwing. Welke tips en lessen uit die tijd zijn ook nu nog actueel en waarop is aanvullend, meerjarig onderzoek nodig? Hoe voorkomen we dat we het wiel opnieuw uitvinden? En waar kunnen politiek, beleid en uitvoering op sturen om de Haagse stedelijke ontwikkeling optimaal te laten verlopen? De deelnemers gingen in gesprek met Arnold Reijndorp en Marlijn Lodewijks over tips en lessen die we bijna 20 jaar na publicatie kunnen trekken uit het VROM-raad advies 'Stad en Stijging: Sociale stijging als leidraad voor stedelijke vernieuwing'.

Organisatie: Platform STAD

Resultaat: [link naar de uitkomsten>](#)

STADgesprek Wanneer is participatie goed (genoeg)?

Wanneer: 24 juni 2024, locatie Musicon, [link aankondiging>](#)

Deelnemers: 72

Inhoud: Tijdens het STADgesprek Participatie #2 verkennen inleiders en deelnemers de bandbreedte waarbinnen participatie 'goed' en 'goed genoeg' is. Wat mag minimaal worden verwacht en wanneer heeft iedereen zich voldoende ingezet?

Goede participatie in stedelijke ontwikkeling ontstaat wanneer burgers en professionals zich op basis van wederzijds respect in elkaars positie, emotie en speelruimte willen verplaatsen. En dat doen in een meer continue afstemming dan alleen wanneer dat formeel nodig is. Gebruik daarbij werkvormen waarbij verschillende doelgroepen zich aangesproken voelen. Geef de tijd de kans om zijn werk te doen zodat er meer begrip kan ontstaan voor de complexiteit van vraagstukken en oplossingen. En zodat verkokerde organisaties beter onderling kunnen samenwerken.

Organisatie: Platform STAD

Resultaat: [link naar de uitkomsten>](#)

STADatelier Verhaal van de stad

Wanneer: 26 juni 2024, locatie Julianaplaza, [link aankondiging>](#)

Sprekers: **Frank van den Beuken** (Expert planologie gemeente Den Haag), **Richard Koek** (Expert stedenbouw gemeente Den Haag) en **Robert van Asten** (wethouder Stedelijke ontwikkeling, strategie en Europa).

Deelnemers: 45 (80 aanmeldingen)

Inhoud: Wat voor stad willen we zijn in 2050? We gingen in gesprek over de ontwikkeling van de Haagse omgevingsvisie met een uiteenlopende groep van samenwerkingspartners en stadmakers.

Vooraf kwamen experts stedenbouw en planologie, Frank van den Beuken en Richard Koek aan het woord. Zij spraken over de visie voor Den Haag richting 2050: groene metropool aan zee. En legden uit hoe de omgevingsvisie tot stand komt. In de omgevingsvisie Den Haag 2050 worden vijf bewegingen uitgewerkt met ieder een aantal strategische keuzes. Dit werd toegelicht door de gemeente. Naderhand volgden de tafelgesprekken waarin per beweging inhoudelijk werd ingegaan op de strategische keuzes. De middag werd afgesloten door wethouder Robert van Asten. Hij ging in op het vervolg en deelde zijn droom voor 2050.

Organisatie: Platform STAD i.s.m. de gemeente Den Haag

Resultaat: [link naar de uitkomsten>](#)

STADschouw 'De Resident'

Wanneer: 11 september 2024, locatie Hof der Muzen, [link aankondiging](#)>

Sprekers: **Peter Drijver** (SCALA architecten), **Richard Koek** (landschapsarchitect en expert stedenbouw gemeente Den Haag), **Annemieke Fontein** (landschapsarchitect, gemeente Rotterdam) en **Eric van der Kooij** (conceptontwikkelaar, BPD), **Mirko Buining** (programmadirecteur CID gemeente Den Haag), **Jan Elsinga** (bestuur bewonersvereniging Rondon het Plein), **Fons Lens** (wijkagent kern-winkelgebied en Pleinkwartier) en **Ray Kos** (eigenaar Hof der Muzen).

Deelnemers: 35 (66 aanmeldingen)

Inhoud: De middag werd ingeleid door Peter Drijver en Richard Koek. Zij waren beiden nauw betrokken bij het oorspronkelijke ontwerp. De menselijke schaal, mix van functies en het groen stonden volgens hen centraal. Het Binnenhof was de inspiratiebron voor de openbare ruimten en binnentuinen.

Uit de verhalen van de ervaringsdeskundigen kwamen diverse punten, waaronder:

- Gevelgroen wordt positief ontvangen door bewoners.
- De VVE's zouden meer samen kunnen werken om beter in contact te kunnen staan met onder andere de gemeente en wijkagent.
- Er is behoefte aan meer groen aan de kades in plaats van parkeerruimte.
- Meer en robuuster groen kan wateropvang verbeteren en hittestress tegengaan.
- Levendigheid op het plein kan worden vergroot met activiteiten zoals markten of evenementen.

Halverwege het programma gingen de deelnemers naar buiten om het gebied zelf te verkennen. Hierna reflecteerden deskundige recensenten **Annemieke Fontein** (landschapsarchitect, gemeente Rotterdam) en **Eric van der Kooij** (conceptontwikkelaar, BPD) in een live-recensie op het gebied.

Aanbevelingen Annemieke Fontein:

- Maak de entree vanaf de Turfmarkt meer uitnodigend met groen.
- Benader het Wijnhavenplein als een echt plein, een verblijfsplek meer dan een doorgaansplek voor de tram. Pas de vorm van de logge vierkante plantvakken aan en geef ze randen waarop je kunt zitten. Maak de entree naar het hotel meer uitnodigend.
- Vergroen de trambaan op de Kalvermarkt met een middenberm van gras.
- Geef meer ruimte aan groen, dit kan met minstens 30-40 procent. Creëer (bredere) plantvakken en zitmogelijkheden aan de gevels of in het midden van de straten. Bewoners kunnen plantpotten en bankjes plaatsen of geveltuinjes maken.
- Onbetaalde zitplekken maakt het beter voor bewoners en bezoekers om te verblijven en de ruimte toe te eigenen. Het maakt de openbare ruimte veiliger.
- Creëer meer spelaanleiding.
- Maak duidelijke plekken voor fietsen.
- Maak de omgeving uitnodigend. Gebruik het gesprek om de overlast op te lossen en maak de ruimte een gebruikruimte welke kan worden toegeëigd.

Aanbevelingen Eric van der Kooij:

- Ruimte voor fietsen in autogarages ontlast de straten.

- Plinten moeten niet altijd commercieel ingevuld worden; woonfuncties kunnen ook levendigheid creëren. Slimme woonplattegronden kunnen de overgang van privé naar openbare ruimte verbeteren.
- Zorg voor gemeenschappelijke collectieve ruimten met aanvullende functies (werkruimte; wasserette). Een hotellobby kan daarin een voorbeeld zijn.
- Maak duidelijker onderscheid wat voor bewoners is en wat de publieke ruimte. Het Clio-plein zou duidelijker als binnentuin voor bewoners moeten worden afgebakend, in plaats van halfopen te zijn voor doorloop.

Vervolgens reflecteerden Mirko Buining en Richard Koek op de schouw en benadrukten dat eerdere discussies nog steeds van invloed zijn op huidige projecten in het CID. Ze pleitten voor meer samenwerking en reflectie op wat wel en niet werkt, met voldoende aandacht voor participatie.

Deelnemers aan het gesprek gaven aan dat er soms onvoldoende wordt gedaan met hun input, maar ook dat het plein meer wordt gebruikt dan nu in de recensies naar voren komt. Bewoners noemden praktische oplossingen zoals duidelijkere fietslocaties, rook- en hangplekken en openbaar sanitair.

Organisatie: Platform STAD

Resultaat: [link naar de uitkomsten](#)

Klankbordgroep #1

Wanneer: 16 september 2024, locatie Pand ZuidWest

Aanwezigen:

Bart Volkerijk (Sportadviesraad), **Elsbeth van Heijkema-Vlieg** (Vrienden van Den Haag), **Caroline de Jong** (AVN), **Rolf van de Pavert** (De Haagse Bond, Volkstuinvereniging), **Alexandra Landré** (STROOM)

Inhoud: We wierpen tijdens deze klankbord een blik op de ontwikkelingen in de stad. Zitten daar ideeën of zaken tussen die binnen onze thema's passen? De aanwezigen deelden hun visie hierop vanuit hun expertise en praktijkervaring.

Organisatie: Platform STAD

Resultaat: De klankbordgroep heeft onder meer gediend als input voor het jaarplan 2025.

Klankbordgroep #2 Ontbijtsessie met de Commissie Ruimte

Wanneer: 25 september 2024, locatie Juni Stadskantine, Amare

Aanwezigen: Lisa van de Voort (Raadslid GroenLinks), **Albert Tuit** (fractievoorzitter VVD) en **Suzanne Piet** (fractievoorzitter PvdA)

Afmelding, alternatief moment: Joren Noorlander (Raadslid D66)

Inhoud: Inleiding op Platform STAD met terugblik op de activiteiten in 2023 en 2024. Gesprek over diverse onderwerpen die in de stad en daarmee in de Gemeenteraad spelen en welke verwachtingen er zijn van Platform STAD.

Organisatie: Platform STAD

Resultaat: De klankbordgroep heeft onder meer gediend als input voor het jaarplan 2025.

STADpartner bijeenkomst (besloten), Woonconcepten voor gelijkgestemden

Wanneer: 25 september 2024, Hofje van Wouw

Deelnemers: **Martijn Balster** (wethouder Volkshuisvesting, Wijken, Welzijn en Zuidwest), **Martijn Kniested** (afdelingshoofd Wonen DSO gemeente Den Haag), **Annemarie Jol** (AM), **Bart Snijders** (Stebru), Edward van Dongen (ERA Contour), **Marieke Stam** (Staedion), **Bas Hijmans** (Heijmans), Job Posner (Synchroon), **Charissa Perrenet** (Haag Wonen), **Wicher Mol** (BDP Ontwikkeling) en Arie van der Plas (Van Wijnen).

Inleider: **Liesbeth Janson** (directeur Centrum Groepswonen).

Inhoud: De partners gingen met elkaar in gesprek over de verschillende concepten en de voor- en nadelen van deze concepten, *best practices* en ervaringen in andere steden. En over kansen en valkuilen in relatie tot relevant Haags beleid als het Stimuleringsplan Innovatieve Woonvormen.

STADpartner bijeenkomst (besloten), Samenwerking rondom publiek gesprek stedelijke ontwikkeling Den Haag

Wanneer: 21 oktober 2024, The Grey Space

Deelnemers: **Erica Vlagsma** (AM), **Bart Snijders** (Stebru), **Edward van Dongen** (ERA Contour), **Job Posner** (Synchroon), Mirjam Nielsen (BDP Ontwikkeling), **Robert van Asten** (wethouder Stedelijke Ontwikkeling, Strategie en Europa), Jan Freie (directeur Bestaande stad en Wonen, gemeente Den Haag).

Inleider: **Koen de Boo** (ECHO)

De partners gingen met elkaar in gesprek over hoe corporaties, gemeente en marktpartijen de samenwerking rondom gebiedsontwikkelingen zodanig kunnen organiseren dat er een positiever publiek gesprek over en met de stad ontstaat.

HOP uitreiking (Haagse openbare ruimte prijs) 2024

Wanneer: 23 oktober 2024, locatie Greens in the Park, [link aankondiging>](#)

Sprekers: **Paul Achterberg** (Landschapsarchitect en mede-oprichter Atelier Quadrat) en **Robert Barker** (Wethouder buitenruimte, dierenwelzijn en milieu).

Jury: **Joost Emmerik** (tuin- en landschapsarchitect), **Yvonne van Mierlo** (directeur Blauwvoed Studio), **Iris Thewessen** (College van Rijksbouwmeester en Rijksadviseurs en plaatsvervangend hoofd van het Atelier Rijksbouwmeester en Rijksadviseurs), **Hannah Schubert** (landschapsarchitect en sinds 2023 directielid van Bureau B+B) en **David ter Avest** (stadsgeograaf, docentonderzoeker Hogeschool Rotterdam en Hogeschool Inholland).

Deelnemers: 52

Inhoud: Het vernieuwde Piet Heinplein in de wijk Zeeheldenkwartier won zowel de jury- als ook de publieksprijs van de Haagse Openbare ruimte Prijs (HOP) 2024. De HOP is voor de derde keer uitgereikt op initiatief van Platform STAD. Een professionele jury nomineerde uit alle inzendingen vier plekken voor de HOP: BinckEiland, Cromvlietpark, Piet Heinplein en het project Vergroening Schilderswijk. Na een bezoek aan deze locaties koos de jury de winnaar. Het publiek koos de winnaar van de publieksprijs. Alle bevindingen van de jury en alle inzendingen staan in het online STADmagazine. Robert Barker, wethouder buitenruimte, dierenwelzijn en milieu, nam het nieuwe STADmagazine in ontvangst. Paul Achterberg, landschapsarchitect en mede-oprichter van Atelier Quadrat, droeg zijn column Schering en Inslag voor bij de aftrap van de uitreiking.

Organisatie: Platform STAD

Resultaat: [link naar de uitkomsten](#)>

STADgesprek Duik in de Haagse ondergrond

Wanneer: 24 oktober 2024, locatie het Nutshuis, [link aankondiging](#)>

Sprekers: **Alex Schipperheijn** (beleidsadviseur stadsbeheer gemeente Den Haag), **George Ongkiehong** (datalab gemeente Den Haag), **Lidwien Besselink** (adviseur ondergrond gemeente Amsterdam), **Bart Snijders** (directeur vastgoed Stebru), **Eelco de Vink** (gebiedsregisseur energietransitie Stedin), **Otto den Ouden** (hoofd beleidsafdeling Stadsbeheer gemeente Den Haag)

Deelnemers: 27

Inhoud: Nu de stad boven en onder de grond steeds voller wordt én op beide niveaus grote transitie en opgaven liggen, is een samenhangende aanpak steeds belangrijker. Tijdens het STADgesprek blijkt dat de samenwerking tussen professionele partijen toeneemt en dat er goede voorbeelden zijn van tijdige samenwerking met omwonenden.

Technisch gezien nemen de mogelijkheden toe. En er komen meer data beschikbaar waardoor de efficiency van werkzaamheden verbetert en de kans op fouten afneemt. De grootste uitdagingen liggen bij de financiering, beheer en governance. En bij het vinden van goede mensen voor de uitvoering en voldoende materialen. Inspiratie haalden we uit het Amsterdamse Koppelkansen traject. Daarbij werken gemeente, Liander en Waternet intensief samen.

Organisatie: Platform STAD

Resultaat: [link naar de uitkomsten](#)>

STADconsult ACOR en stadmakers

Wanneer: 15 november 2024, locatie Amare, [link aankondiging](#)>

Sprekers: **Maaïke Patist** (directeur stadsdelen en wijken gemeente Den Haag) en **Richard Koek** ((expert stedenbouw gemeente Den Haag).

Deelnemers: 15

Inhoud: Hoe kunnen stadmakers en de inmiddels 25 jaar oude ACOR (de gemeentelijke Advies Commissie Openbare Ruimte) optimaal samenwerken in de Haagse openbare ruimte?

De belangrijkste aanbevelingen voor stadmakers zijn:

- Neem de ACOR eerder in het proces mee voor advies of om mee te sparren.
- Trek tijdig op met de stadsdelen en Haags Samenspel om samen tot voorstellen te kunnen komen waarin zowel de fysieke (openbare ruimte) alsook de sociale effecten worden uitgewerkt.
- Stel vervolgens de vraag “Hoe kunnen we dit doen?” in plaats van te stellen “Dit gaan we doen.” Dat nodigt veel meer uit tot gesprek.

De belangrijkste aanbevelingen voor de ACOR en de gemeente zijn:

- Maak breed bekend dat stadmakers advies kunnen vragen voordat ze met een definitief voorstel hoeven te komen. Het helpt daarbij als relevante verslagen voor stadmakers, publiek toegankelijk worden. Zo kunnen ze zicht krijgen op afwegingen en leren van anderen.
- En ga samen echt tekenen op een kaart om inzicht te krijgen en draadvlak te creëren. Bijvoorbeeld rondom de (her)inrichting van een aantal Haagse pleinen. Rotterdams evenementenbeleid kan daarin een voorbeeld zijn.

Tot slot geeft het ook meer inzicht te weten dat een aantal initiatieven niet bij de ACOR strandt, maar al eerder wegens ander beleid dan welke op de openbare ruimte is gericht (bijvoorbeeld horecaregels of veiligheid).

Organisatie: Platform STAD i.s.m. Gemeente Den Haag

Resultaat: [link naar de uitkomsten](#)

STADsafari broedplaatsen met Haagse Vastgoedkring

Wanneer: 21 november 2024, locaties De Besturing, WD4X en Club.Laak

Sprekers: **Narges Mohammadi** (voorzitter De Besturing), **Nadine Stijns** en **Matteo Marangoni** (WD4X), **Nina Voets** (placemaker), **Joost Versluijs** (ATENOR), **Ria de Waal** (Haagse broedplaatsenmakelaar), **Jeroen Laven** (gemeente Den Haag) en **Arna Notten** (DePlaatsmaker)

Deelnemers: 45

Inhoud: Doel van de safari was deelnemers vanuit vastgoed, culturele broedplaatsen en de gemeente kennis te laten maken, te inspireren en een inhoudelijk gesprek te voeren.

Daarvoor werden drie broedplaatsen bezocht die qua vastgoed ieder een andere uitgangspunt hebben. [De Besturing](#) is een permanente broedplaats waarvan het pand in eigendom is van de stichting De Besturing. Huurders vormen het bestuur en een Huurdersraad. [WD4X](#) is een broedplaats waarbij drie collectieven gezamenlijk huisvesting vinden in een pand dat eigendom is van de gemeente. Dit verblijf is tijdelijk, er is een meerjarige huurovereenkomst die op een gegeven

moment afloopt. [Club.Laak](#) is een tijdelijke broedplaats die onderdak heeft in een complex dat in eigendom is van vastgoedontwikkelaar ATENOR.

Op basis van ervaringen van **Arna Notte** (De Plaatsmaker) in Utrecht en hoofdlijnen uit het Haagse broedplaatsenbeleid hebben de deelnemers vervolgens gesproken over de meerwaarde van broedplaatsen. En over mogelijkheden en randvoorwaarden voor mogelijke mede-investeringen.

Organisatie: Platform STAD i.s.m. Haagse Vastgoedkring en de gemeente Den Haag

Resultaat: [link naar de uitkomsten](#)

STADgesprek Meer kwaliteit en kwantiteit voor het Haagse groen

Wanneer: 26 november 2024, locatie Parkoers, [link aankondiging](#)

*Sprekers: **Wim Duijs** (Afdelingshoofd Stadsbeheer/Buitenruimte en Groen, gemeente Den Haag), **Harwil de Jonge** (directeur duurzaamheid Heijmans), **Liane Lankreijer** (Ons Eten Den Haag, Haagse Voedselraad), **Marieke Stam** (directeur wonen en samenleven Staedion), **Robert Barker** (wethouder Buitenruimte, Dierenwelzijn, Milieu en stadsdeel Haagse Hout)*

Deelnemers: 34 (41 aanmeldingen)

Inhoud: Den Haag wil zich verder ontwikkelen als ‘groene metropool aan zee’ zoals beschreven in de Haagse (concept) Omgevingsvisie 2050. Hoe staat die opgave in relatie tot de grote verdichting van de stad? En hoe kunnen alle vormen van groen, van belevings- tot gebruiksgroen tot natuur, hierin een plek vinden?

Er komt steeds meer aandacht voor groen als sturende basis voor stedelijke gebiedsontwikkeling. Ambities vanuit diverse gemeentelijke diensten wordt met de nieuwe Omgevingsvisie naast elkaar gelegd, waarbij het behoud van biodiversiteit steeds meer aandacht krijgt. De betrokkenheid van particulieren bij initiatieven rondom vergroening en stadslandbouw neemt toe. En bouwende partijen voeren meer onderzoek uit naar groenprojecten en worden actiever en zorgvuldiger in het vergroenen van ontwikkelprojecten. Tegelijk roept het onderwerp emoties op en blijft de discussie over groen in de stad zich voortzetten, bijvoorbeeld over de hoeveelheid kwalitatief en kwantitatief groen in een verdichtende stad, de toegankelijkheid van groen, de zonering van verschillende typen groen en de invloed van individuele particulieren in hun eigen tuin; zij kunnen in feite doen wat ze willen.

De belangrijkste conclusies voortkomend uit dit STADgesprek zijn:

- De biodiversiteit van de bodem en natuurlijke ecosystemen vormen steeds meer leidende begrippen bij het werken aan stedelijke ontwikkeling.
- Betrek meer baathouders bij stedelijke vergroening dan enkel de inwoners van de stad en de gemeente.
- In de stad bevindt zich meer biodiversiteit dan we geneigd zijn te denken.
- Recreatie en natuurwaarden blijven ook in de nabije toekomst op gespannen voet staan.
- Het is noodzakelijk om bij stedelijke verduurzaming het totaalplaatje niet uit het oog te verliezen.

- Er komen steeds meer data en inzichten over hoe vergroening in de stad optimaal kan worden ondersteund.

Organisatie: Platform STAD

Resultaat: [link naar de uitkomsten](#)

STADgesprek Ontwerpen aan ontmoetingen

Wanneer: 28 november 2024, locatie Campus Universiteit Leiden, [link aankondiging](#)

*Sprekers: **Marcel Witvoet** (nai010 publishers), **Leon Thier** (auteur Ontwerpen aan ontmoetingen), **Bart Snijders** (directeur ontwikkeling Stebru), **Jet Bussemaker** (voorzitter Raad voor Volksgezondheid & Samenleving), **Renate A. de Vries** (Rector Stedelijk Gymnasium Leiden), **Richard Koek** (expert stedenbouw gemeente Den Haag), **Robert van Asten** (wethouder Stedelijke Ontwikkeling, Strategie en Europa)*

Deelnemers: 109

*Inhoud: De Haagse architect Leon Thier creëert binnen zijn ontwerpen ruimte voor ontmoetingen. Deze 'argeloze' ruimtes zijn plekken die uitnodigen tot waardevolle interactie. Op de Boekpresentatie van *Ontwerpen aan ontmoetingen: De architectuur van Leon Thier* en tijdens het voorafgaande STADgesprek gingen we in gesprek over het blijvend mogelijk maken van ontmoetingen in de openbare ruimte. Hoe geef je in de stad meer ruimte aan ontmoetingen? Ervaringen en tips kwamen naar voren: zorg voor meer ontmoetingsruimte in nieuwe gebouwen, maak beter gebruik van de bestaande ruimtes in de stad en betrek de gebruikers tijdig in het ontwerpproces.*

Uit het STADgesprek kwamen diverse aanbevelingen:

- Geef in een bouwprogramma meer ruimte aan onbenoemde tussenruimte.
- De kleinere woning vraagt om meer ruimte voor ontmoeten en verblijf buiten de eigen woning.
- Denk na over de beschikbare ruimte in de stad en hoe deze kan worden ingezet voor verschillende gebruikersgroepen.
- Stel de ontmoeting met opdrachtgevers en gebruikers centraal in het ontwerpproces.
- Creëer nieuwe typen plekken voor ontmoeting.
- Zorg bij nieuwbouw voor de juiste programmering waarbij de behoefte van de toekomstige gebruiker aansluit op het programma.
- Bied in de stad ook gelegenheid waar mensen elkaar juist kunnen vermijden.
- De digitale ontwikkeling brengt individualisering met zich mee.
- Zorg voor een blijvende investering in de sociale component en leg niet enkel de focus op fysiek zodat iedereen prettig kan leven in de stad.

Organisatie: Platform STAD i.s.m. nai010 uitgevers

Resultaat: [link naar de uitkomsten](#)

STADconsult (besloten) Urban Mining

Wanneer: 9 december 2024, locatie Pand ZuidWest

Deelnemers: **Anouk Scheltens** (Haag Wonen), **Bas Verstijnen** (Heijmans), **Bram Heijkers** (Platform STAD), **Daan van der Kolk** (gemeente Den Haag, DPZ), **Daan van Krevel** (gemeente Den Haag, DSB), **Debby Sigtenhorst** (gemeente Den Haag, Den Haag Werkt), **Fieke Verschueren** (Staedion), **Gert-Willem van Mourik** (Provincie Zuidholland), **Jack Amesz** (gemeente Den Haag DSB), **Jan Jongert** (Superuse), **Laurens Tuinhout** (gemeente Den Haag, stadslogistiek) **Mathijs Boersma** (Platform STAD), **Menno Rubbens** (Cepezeprojects), **Patrick Krom** (gemeente Den Haag DSB team grondstoffen), **Sharon Schotte** (Staedion), **Siri Qvist** (gemeente Den Haag, DSO)

Inhoud: Wat is er nodig om urban mining toe te passen bij de grootschalige gebiedsontwikkeling van Den Haag Zuidwest (DHZW). Waarbij alle stappen uit de keten worden meegenomen: demontage – transport – opslag – sorteren – controle – reiniging – ontwerp – verwerking – distributie – aanbrenen. In het STADconsult werden een drietal concrete stappen richting urban mining in Den Haag Zuidwest geformuleerd:

1. Er is ruimte nodig in het gebied of in de regio. De vraag is hoe deze gefaciliteerd en gevonden gaat worden? Kan zowel een permanente als tijdelijke locatie zijn, en welke processtappen uit de keten (van demontage via verwerking tot aanbrenen) worden waar uitgevoerd?
2. Het is nodig om afspraken te maken over kennis (Welke kennis bestaat al? Wie kan welke kennis leveren? Wie levert wat en is waar verantwoordelijk voor?) en op verschillende momenten de juiste combinatie aan partijen samen te brengen. Met meer aandacht voor een tijdige inbreng van ontwerpers, slopers en leveranciers bij de analysefase, tenders en de ontwerpfase.
3. En er is ruimte en materiaal nodig om te experimenteren (geogoste materialen uit het gebied om mee te oefenen)

Organisatie: Platform STAD

Resultaat: [link naar de uitkomsten>](#)

4. Communicatie

Naast de bovengenoemde activiteiten bereikt Platform STAD veel professionals, bestuurders en raadsleden, ambtenaren, ontwerpers, bewoners en onderzoekers via haar (sociale) mediakanalen en optredens in de media. Met als doel om onderwerpen of gespreksresultaten onder de aandacht te brengen, of kennis en standpunten te delen en mensen te interesseren ook actief deel te nemen aan het gesprek en bijeenkomsten. De toon is inhoudelijk maar ook begrijpelijk voor mensen buiten de vakwereld. Inhoudelijk proberen we zoveel mogelijk de diverse kanten van de uitdagingen rondom de stedelijke ontwikkeling in beeld te brengen en ruimte te geven aan verschillende belangen en stemmen.

In cijfers ziet de communicatie in 2024 er als volgt uit:

Platform STAD communicatie 2024 in cijfers (vergeleken met 2019 - 2023)						
Website	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Aantal bezoekers totaal	16.272	13.980	18.200	18.000	19.000	14.360
Aantal weergaven totaal	22.500	33.339	42.350	39.930	26.000	33.050
Gemiddeld aantal weergaven p.p.	1,38	2,38	2,33	2,21	1,37	2,30
Nieuwsbrief	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Aantal nieuwsbrieven	20	19	22	21	21	16
Aantal abonnees einde jaar	3.193	3.390	3.620	4000	4000	2700
Totaal geopend	30.196	26.179	33.750	32.960	26.950	18.100
% geopend	47%	44%	41%	40%	40%	43%
LinkedIn	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Weergaven totaal	23.809	20.044 (vanaf 25/03/'23)	20.920	16.800	16.900	7.845
Aantal volgers eind jaar	1.251	1.227	955	780	620	410

Website Platform STAD

De website van Platform STAD is de basis van onze communicatie. Hierop staan alle uitnodigingen voor bijeenkomsten en worden na afloop de resultaten (verslagen en aanbevelingen) gepubliceerd. Zo maken we de uitkomsten van onze activiteiten transparant en is de inhoud ook op de langere termijn beschikbaar voor geïnteresseerden die niet aanwezig waren bij de activiteit.

Uit de cijfers (zie tabel) blijkt dat het aantal unieke bezoekers na een afname in 2023 in 2024 weer is toegenomen. Het aantal weergaven is echter afgenomen. Reden is waarschijnlijk het feit dat het aantal bijeenkomsten en daarmee de publicatie van verslagen in het eerste halfjaar beperkt was. Met name in het laatste kwartaal van 2024 hebben veel sessies plaatsgevonden. De resultaten daarvan zijn pas vanaf eind van dit kwartaal en begin 2025 gedeeld, we verwachten daarom begin 2025 meer bezoekers te hebben dan gebruikelijk.

Verslagen worden afwisselend tot een maximum van zo'n 600 keer per verslag gelezen. Een gemiddeld bezoek van een pagina met een verslag is ongeveer een minuut langer (2,5-3,5 minuut per weergave) dan bijvoorbeeld agenda-items (1-2,5 minuut per weergave).

Nieuwsbrief

Via de nieuwsbrief worden geïnteresseerden op de hoogte gehouden van onze agenda en resultaten van afgeronde sessies. In 2024 is het aantal abonnees afgenomen terwijl het aantal geopende nieuwsbrieven is toegenomen. Hiermee is de effectiviteit van de nieuwsbrief per saldo eveneens toegenomen.

Website Spreek, Den Haag in debat

De website van Spreek, Den Haag in debat, waarvan Platform STAD partner is, had in 2024 2.900 gebruikers. Voor de pagina van Platform Stad zijn 13 weergaven geregistreerd. Dit is laag maar navraag leert dat alle pagina's die niet voordehand liggende landingspagina's zijn een zeer laag bezoekersaantal hebben. Komend jaar houden we de aantallen beter in de gaten.

LinkedIn

Het bereik op LinkedIn neemt gestaag toe. Platform STAD zal dit medium in 2025 nog meer gericht gaan inzetten voor uitnodigingen en het delen van resultaten van onze sessies achteraf.

STADmagazine 'Buitenleven in Den Haag'

In oktober 2024 heeft Platform STAD het STADmagazine 'Buitenleven in Den Haag' uitgegeven. Dit juryrapport bevat alle inzendingen van onze Haagse Openbare ruimte Prijs 2024. Het magazine is ook te [downloaden](#) via de website. Daarnaast is er een vouwkaart gepubliceerd waarop de inzendingen terug te vinden zijn. Fysieke exemplaren zijn onder andere tijdens de uitreiking van de HOP verspreid. Verdere verspreiding van de fysieke publicaties volgt in het voorjaar van 2025.

Platform STAD in de media en publieke optredens:

Platform STAD benadert voor een groter bereik onder andere de lezers van lokale en landelijke media, en wordt met enige regelmaat gevraagd deel te nemen aan gesprekssessies van andere organisaties. Er worden persberichten verstuurd naar media zoals AD Haagsche Courant, Den Haag FM, Omroep West, RTVdiscus en Den Haag Centraal. Soms worden artikelen of verslagen ook doorgeplaatst op landelijke websites als Gebiedsontwikkeling.nu van de TU Delft of andere inhoudelijke websites. En oproepen voor onze bijeenkomsten worden onder andere op Archined geplaatst.

In 2024 is Platform STAD zich in 2024 te gast geweest bij:

- Op 18 januari als panellid bij een gesprek dat werd georganiseerd door de Erasmus Universiteit Rotterdam en de TU Delft voor de Master City Developer, over de aanpak van Den Haag Zuidwest. Andere panelleden waren Esther Fleers (directeur Heijmans Vastgoed), Gijsbert van Herk (directeur-bestuurder Staedion) en René Baron (programmadirecteur regiodeal DHZW);
- Op 13 juni als inleider bij een kennissessie van Eetbaar Den Haag over de Omgevingsvisie;
- En op 4 september als genodigde bij een brainstormsessie over het Haagse broedplaatsenbeleid.

Daarnaast heeft Bram Heijkers een column geschreven over het Haagse Woonhotel nieuwe stijl voor het oktobernummer van Ons Den Haag, het magazine van de Vereniging Vrienden van Den Haag. En in de Zeeheldenkwartier krant is een artikel over de HOP verschenen.

Herijking communicatiestrategie

Tot slot is in 2024 een aanzet gemaakt om de communicatiestrategie te actualiseren. Onder begeleiding van een expert hebben drie interne sessies plaatsgevonden. De uitkomsten daarvan worden in 2025 verder uitgewerkt.

5. Partners

Platform STAD werkt samen met diverse partners uit de stad. In 2024 hebben we de contacten met lokale ondernemerskoepels voortgezet. Daarnaast hebben we samen met de Haagse Vastgoed Kring, drie creatieve broedplaatsen en de gemeente een STADsafari georganiseerd. We hebben wederom diverse maatschappelijke organisaties een podium geboden en hun aanbevelingen meegenomen in onze jaarlijkse klankbordsessie. En Platform STAD is reeds vanaf de oprichting actief lid van het culturele netwerk *Spreek, Den Haag in debat*. Dat alles leverde weer verrassende nieuwe verbindingen en kruisbestuiving op.

STADpartners

Platform STAD heeft daarnaast een netwerk van STADpartners die ons financieel steunen. Dit netwerk bestaat uit bevlogen marktpartijen en corporaties die hun kennis en visie op de stedelijke ontwikkeling van Den Haag willen delen en agenderen. Met hun bijdrage verbreedt Platform STAD eveneens haar financiële basis.

STADpartners in 2024 zijn:

Tijdens de halfjaarlijkse partnerbijeenkomsten wordt strategisch nagedacht en gedebatteerd over toekomstige stedelijke ontwikkelingen van Den Haag. Bij deze bijeenkomsten zijn ook bestuurders van de gemeente Den Haag aanwezig. En afhankelijk van het onderwerp worden andere gesprekspartners uitgenodigd.

6. Financiën

Platform STAD ontvangt een subsidie van de gemeente Den Haag en van iedere STADpartner een jaarlijkse partnerbijdrage. Het bedrag wordt aangevuld doordat Platform STAD een aantal activiteiten in opdracht organiseert, steeds onder de voorwaarde dat hierbij onze onafhankelijke en inhoudelijke invulling gewaarborgd is.

Om het proces van toekenning van de gemeentelijke subsidie te vergemakkelijken én een stevige meerjarige programmering op te zetten waarbij ook meerjarige gelden van fondsen en andere partijen kunnen worden ingezet, blijven we streven naar een meerjarige subsidie.

Met de inkomsten worden de organisatie en inhoudelijke voorbereiding van de activiteiten, de communicatie en de kosten voor de debatten zoals sprekersvergoedingen, zaalhuur, techniek en catering bekostigd. De verantwoording van de besteding van de middelen is na te lezen in de Jaarrekening 2024 van Platform STAD.